№ 189 ՏԱՍՆԱՄԵՐՅԱ ՏԱՐԻ Երեքշաբթի, 12 Դեկտեմբերի, 1901 Երեքշաբթի, 12 Դեկտեմբերի/25 Նոյեմբերի ՏԱՍՆԱՄԵՐՅԱ № 189

ՀԱՅԿ-ՅԱՂ

(ՏԱՍՆԱՄԵՐՅԱ ՏԱՐԻ)

Հրատարակութիւն անդնորդ ընդհ. 1902-ին հիմնադրած ընկ. Ֆրիմեան, նոյն ժողովոյ ու ուղղութեամբ ու ուղղութեամբ

Ամսագիր հայ ժողովրդի տնտեսական, կուլտուրական, քաղաքական եւ գրական կեանքի մասին

Ամսագիրը դուրս կու գայ ամեն ամսի 1-ին եւ 10 թերթից, մի քանի մամուլ 6 թերթ, երբեմն աւելի 3 թ. 50 կ., ֆրֆիլոյի գրքոյ մամուլ 1 թ. 50 կ., հատ տրուելի՝ 7 կ., ֆրֆիլոյով 5 կ.։

Հանդերձ են գրուած հրատարակութեան մասին խմբագրական յայտարարութիւններ։

ԱՐՏՈՒՆՔՆԵՐ ընդունուած են ամսագրի հետեւեալ 10 գիրքերի համար 2 կ., առաջին երեսում՝ 4 կոպէկ։

Ամսագրի բաժանորդագրութիւնը ընդունում է Թիֆլիս, Տփղիսի տպարանում «Նոր-Դար»։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ազատ ինչպես ենք մենք հայերս, որ մեր ազգային կեանքի հարցերը կարող ենք լուծել մեր ուզած կերպով, առանց ուրիշների միջամտութեան։ Ինչպիսի՞ն պիտի լինի այդ լուծումը։

Ահա հարց, որ ներկայ ժամանակներում ամենից շատ է զբաղեցնում մեր հասարակական մտքերը։ Ամեն մարդ, որ մի քիչ մտածող է, ամեն մարդ, որ մի քիչ ուշադրութեամբ է նայում մեր կեանքի երեւոյթներին, ամեն մարդ, որ մի քիչ ցաւում է մեր ներկայ դրութեան վրայ, ամեն մարդ, որ մի քիչ ազգասէր է, ամեն մարդ, որ մի քիչ ուզում է մեր ազգի լաւը

ասում... Ի՞մչու այդ ամեն ան-
հասկանալի խոսքերը ինձ ուղղեց յուսոյ
մեծ ժպիտով մի աղջիկ, որ ինձ
հանդիպեցավ ճանապարհին, երբ
ես Ս. Գևորգ վանքից դուրս էի գա-
լիս, և որ ինձ ոչ մի կերպ չէր
կարող ծանոթ թվալ:

Ես ինձ հարցուցի, թե ինչ
կարող է նշանակել այդ ժպիտը,
որ ինձ ուղղեց այդ աղջիկը, որ
ես երբեք չեմ տեսել, և որ ինձ
ոչ մի կերպ չէր կարող ծանոթ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԻՄ ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒԹԵԱՆ *)

Յաղթանակ քան՝ Ծաղկաւոր ուրբաթ

(Վերջ տես թուի 188)

Իսկոյն ոտքի ելաւ Ս. Ղեւոնդեան, որ ամբողջ ժամանակ ներկայ էր եղել այդ ժողովին, եւ ասաց, որ ինքն էլ ունի մի քանի խօսք ասելիք։ Ս. Ղեւոնդեան

դեհլմամ, Ռոդոս և Նաքսոս կղզիների վրայ:

Բացի վերոյիշեալներից Ֆրանսիայի պանձարանի հաշուով և նրա թիարկութեան տակ հայ-կաթոլիկներն ունին եկեղեցիներ և դպրոցական հաստատութիւններ Պոլսում, Բէյրութում, Էրզրումում, Էնկիւրիում, և Հալէպում. Ցոյն-մելքիդները նոյնպիսի հաստատութիւններ ունին Հալէպում և Դամասկոսում: Սիրիայի կաթոլիկները զարձեալ նոյնպիսի հաստատութիւններ ունին Հալէպում, Դամասկոսում, Բէյրութում նոյն տեղ ունին յոյն կաթոլիկները, մարոնիդները, զպտիները և մելքիդները:

Այդ բոլոր հաստատութիւնների վրայ Ֆրանսիան տարեկան ծախսում է մօտ մի միլիօն րուբլի և բոլոր այդ հաստատութիւնները կառավարում են պապի արքանեակների ձեռով:

Այժմ, ասում է պ. Դիմիարին, ֆրանսական պատգամաւորների ժողովը, երբ արդէն պատրաստութիւն է տեսնում 1902 թուականի պետական ծախսերի քիւջէն կազմելու, երկու կարևոր հարց է ծագում. 1) Կարելի է վերոյիշեալ հաստատութիւնները թողնել այսուհետև կաթոլիկ միաբանների տնօրէնութեան ներքոյ, նրանց ձեռքին, քանի որ այդ նոյն միաբանութիւնների գործունէութիւնը հայրենիքի համար վնասակար համարելով, Ֆրանսիան, խլելով նրանց անշարժ կալուածքները, դուրս արաւ նրանց Ֆրանսիայից, իբրև վնասակար մարդկանց: 2) Այդ բոլոր հաստատութիւնները նոյն իսկ եթէ լաւ էլ կառավարուին, ծախքեալ վիճակի մէջ լինին, քանի որ նրանց դեկավարները պապի հետ արբանեակների են, միթէ նրանք աւելի պապական չհերին չեն ծառայեցնիլ այդ հաստատութիւնները և միթէ կարելի է այսուհետև հաւատալ կաթոլիկ կղերի անկեղծութեանը: Հետևապէս նպատակայարմար չէ, արդեօք, այդ բոլոր հաստատութիւնները կառավարել միայն և միայն աշխարհականների ձեռով և, թողնելով կրօնական մոլեռանդ ուղղութիւնը, որ միայն պապին է շահաբեր, մտցնել այսուհետև մի նոր աշխարհիկ ուղղութիւն մեր դպրոցների և բարեգործական հիմնարկութիւնների միջոցով.

«Մեր կրօնական թևարկութիւնն արեւելքի վրայ կորած, գնացած բան պիտի համարենք Հայաստանի կոտորածից յետոյ». — այսպիսի կարծիք է յայտնել 1902 թ. պետական բիւջէն կազմող մասնաժողովը:

Թղթակիցը, նայելով եղածին, գուշակում է ոչ՝ կատոլիկ վիճաբանութիւնները պիտի տեղի ունենան ֆրանսական պատգամաւորների ժողովի մէջ արտաքին քաղաքականութեան վերաբերութեամբ՝ աւելի այն մասին՝ թէ ինչ ելք ունեցաւ ֆրանսական ընդհարումը:

Պատգամաւորների ժողովի մանաւանդ այսպիսի դատողութիւններ է տալիս, արևելքի վրայ ազդեցութիւն անելու եղանակի մասին.

«Աւելի արամաբանական, հետևողական և նպատակայարմար չէ՞ լինել, որ այսուհետև ազդենք այնպիսի հաստատութիւնների միջոցով, որոնք աւելի աշխարհիկ բնաւորութիւն ունեն, այն է՝ դպրոցների, հիւանդանոցների, որ կարողանային յաճախել համ մահմեդականները, որոնք ցանկութիւն չունեն քրիստոնէութիւն ընդունել, համ էլ այնպիսի քրիստոնեաներ, որոնք սէր չունեն դէպ կաթոլիկութիւնը:

Դուշ առարկեն թէ այդ հարուած կըլինի մեր թևարկութեան խնդրին: Մեր թևարկութիւնն էք ասում.. հայաստանի անողորմ կոտորածից յետոյ վերջացած պիտի համարել մեր թևարկութեան խնդիրը:

Այսպէս Ֆրանսիան արևելքի վերաբերութեամբ փոխում է իր տակտիկան, սակայն խնդիրը ոչ թէ անձնաւորութիւնների փոխանակութեան մէջ է, այլ բուն ուղղութեան:

Խնդիր է, թէ Ֆրանսիան, որ իր նեղսը միշտ էլ ապատութեան է ձգտել, կարող է դրսի վերաբերութեամբ էլ նոյն քաղաքականութիւնն ունենալ:

* * *

«C. Пет. Вѣд.» լրագրի Կ. Պոլսի աշխատակիցը ժանրամանօրէն նկարագրում է, թէ ինչ չափազանց չքնաղութեամբ է ընդունել սուլթանը պարսից նոր դեսպան իշխան Ըսֆա-Ուդդ-Տովլա-Միրզա-Ռիզա-խանին:

Թրքական լրագրները ցնծագին ապագուշակներով ողջունելով Մուզաֆֆեր էդդին շահի գործակցի գալուստը, յոյս են տածում թէ այդ պետական անձի աշխատութեամբ պիտի սերտանայ այն կապը, որ կայ Թուրքիայի և Պարսկաստանի միջև:

Թուրքերն,—ասում է թղթակիցը,—մտածում են համիսլամական միութեան վրայ. այդպէս մտածում են բոլոր չամսնդներն և ծերերը. սակայն աւելի լաւ մտածողներն այն կարծիքի են, որ համիսլամութիւնը վնասակար կըլինի նոյն իսկ մահմեդականների համար:

Ինքը թղթակիցը չատ իրաւացի է նկատում հետևեալը.

Բազմապարեան փորձը ցոյց է տուել, որ իսլամն երբէք այն ոյժը չէ ունեցել, որ թուրքերին իրար հետ կապէ: Ալբանիայի ներքին կռիւները, ուր մի գիւղ միւսի մահն է ուտում,—այդ փաստն է ապացուցանում: Մուսուլմանական աշխարհի կազմը միշտ նրա ներքին կռիւներն են կրծել, և պատմութիւնը կարող է վկայել, որ մուսուլմաններն աւելի իրար դէմ են կռուել, քան թէ ընդհանուր թշնամու դէմ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բերլինի համալսարանում այս օրերս լեհ ուսանողները մի հոկայական ցոյց սարքեցին պրոֆեսոր Զիմանի դասախոսութիւնից առաջ, որը պիտի լինէր XIX դարի լեհական խնդրի մասին: Զիմանի առաջին դասախոսութիւնների ժամանակ արդէն լեհ ուսանողները փորձեր էին արել բողոքելու, բայց վերջին դասախոսութեան ժամանակ ցոյցն ահագին կերպարանք առաւ: Պրոֆեսոր Զիմանը պէտք է խօսէր 1830 թուի լեհական յեղափոխութեան մասին: Դասախոսութիւնից առաջ լեհ ուսանողները բռնեցին առաջին հինգ նստարանները և, հէնց որ պրոֆեսորը մտաւ լսարան, նրանք սարսափելի աղմուկ բարձրացրին. աղաղակում էին, թրխկթրխկացնում, չուացնում: Ցոյցին մասնակցում էին նաև մի քանի ուսանողուհիներ: Պրոֆեսոր Զիմանն ի զուր աշխատում էր խօսել այս աղմուկի մէջ: Գերմանացի ուսանողները սկսեցին բողոքել ցոյցի դէմ. Լսում էին այսպիսի ազաղակներն «խելօք կացէք, լեհացիներ դուրս կորէք հասարակութիւնից: Դա խայտառակութիւն է գերմանական համալսարանի համար»: Լեհացիներն այս բանին պատասխանում էին աղաղակելով «Psiakrèw». Վերջի վերջոյ լեհացիները հեռացան լսարանից:

«Berl. Tag.» ը հաղորդում է, որ ցոյցերին իրրեև մասնակցելիս են կղել նաև ուսանողները:

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՖՐԻԿԱ

«Matin» ի Լոնդոնի թղթակիցը հաղորդում է, թէ լորդ Կիչէները զինուորական մինիստրութեանն է ուղարկել բօէրզօրավար Կրոյցինգերի մի կոչը, որի մի օրինակն անգլիացիները գտել են նոյեմբերի 8 ին գաղութում մի ապարակի դռների վրայ կպցրած: Կրոյցինգերն այդ կոչի մէջ յայտարարում է, թէ՝ սրտմտած Կապի գաղութի օրոշ շրջանների 1899 թուին յայտարարուած միացումը Օրանժի հանրապետութեան հետ պահպանում է իւր զօրութիւնը, այդ պատճառով այդ շրջանների բնակիչներից ոչ ոք իրաւունք չունի կենսական մթերքներ ու ձիեր տանել անգլիացիների գրաւած քաղաքներն ու նրանց բանակները: Ոչոք իրաւունք չունի նմանապէս անգլիացիներին տեղեկութիւններ տալու բոլր զօրամասերի տեղափոխութիւնների մասին, որքան էլ որ պահանջելու լինին անգլիական իշխանութիւնները: Կրոյցինգերը սպառնում է, որ իւր այս պահանջները չկատարող ամեն մի քաղբ կամ ուրիշ տեղացի կենթարկուի մեծ տուգանքի կամ կրկրկուի իւր կայքերից, իսկ անկարողութեան դէպքում կրբռնատկուի մինչև երեք ամիս. իսկ եթէ նա տեղի կտրիճներն կրտայ անգլիացիներին ինքնաբերաբար, այդ դէպքում կրհամարուի անգլիացիների լրտես և բոէրների ձեռքն ընկնելուն պէս հրացանի բերան կառնուի:

ՖՐԱՆՍԻԱ

«Petit Parisien»-ի Տուլոնի թղթակիցը հաղորդում է, թէ ինչպէս էր կատարել Ծովակալ Կայարն իւր ստացած յանձնարարականը թրքական ջրերում Ֆրանս-Թրքական վերջին վէճի ժամանակ: Միլոսում Թարգմանը ծովակալին հաղորդեց Միաիլի գնալու հրամանը. Նաւախումբը մտեցաւ այդ կղզուն, առանց սովորական պատիւը տալու: Թրքական մարտկոցները 21 անգամ թնդանօթ արձակեցին /բրև ողջոյնի նշան, բայց ֆրանսական նաւախումբը չպատասխանեց Այս քանը խիստ վիրաւորեց Թուրքերին, և նրանք այնուհետև չատ ատեն ընդունելութիւն ցոյց տուին ֆրանսացիներին: Երկու օր յետոյ ծովակալ Կայարը հրաման ստացաւ գրաւելու թրքական մաքսատունը և յամաք հանած իւր գլխաւոր չտաբին կարգադրեց, որ վերջնագիրը յանձնեն Թուրք իշխանութեանը Միևնոյն ժամանակ նա հրամայեց պատրաստուել պատերազմի և սկսեց զօրքերն ափ հանել: Նաւակները, որոնց գլուխ էր անցած ծովակալի նաւակը, դիմեցին դէպի ափ, ոպասելով, թէ թրքական մարտկոցները կրսկսեն ռմբակոծել: Բայց նահանգապետը թոյլ տուեց, որ ֆրանսացիները գրաւեն մաքսատունը, և թրքական նաւի նաւասպիները Կայարի անցնելու ժամանակ պատիւ տուին նրան: Սրանից չորս օր յետոյ ծովակալը հրաման ստացաւ հեռանալու Միտիլիից և վերադարձնելու մաքսատան գրաւած գումարները: Ծովակալ Կայարը մեկնեց Սիրա, որտեղ և մնաց քսան օր: Սիրայում նաւախմբին ցնծագին ընդունելութիւն ցոյց տուին:

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Անգլիական լրագրների մէջ մի լուր է պատուում, որ իբր թէ Ամերիկայի, Անգլիայի և Ճափոնիայի դեսպանները պահանջել են Չինաստանից, որ ցոյց տայ իրենց Մանջուրիայի վերաբերութեամբ Ռուսիայի հետ կապած գաշնագիրը և իբր թէ նրանց պահանջը կատարել է Չինաստանի ներկայացուցիչ պրինց Չժուանը:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ձիու գլխարկ.—Ամառուայ սաստիկ շոգերին ոչ միայն մարդիկ, այլ և կենդանիները, մանաւանդ լծուած ձիերը, արևահար են լինում, որով վնասւում են թէ աչերը և թէ առհասարակ նեղճ կենդանիները. Պարիզի կենդանիների պաշտպանութեան ընկերութիւնը տոյն 1901 թ. ամսոր ձրիարար ձիու յատուկ գլխարկներ էր բաժանում, որով չատ անթոգոտութիւնների առաջն առաւ:

Բուդդայականութիւնն ինկերի մէջ.—Ամերիկան չատ հին ժամանակներից արդէն յայտնի էր չինացիներին: Դեռ Խրիստոֆոր Կոլումբոսը գտնելուց 1000 տարի առաջ նրանք բուդդայականութիւնը քարոզել են Ամերիկայում: Չինական մի հին գրքի մէջ զարմանալի ճշտութեամբ նշանակուած է Ամերիկայի ու Չինաստանի հեռաւորութիւնը: 499 թուին մի քարոզիչ՝ Հույ Սենը գնացել է Մեքսիկա և պատմում է, որ արդէն 458-ին Կարուլից գնացած չորս միսիոնարների միջոցով տարածուած է եղել ինկերի մէջ Բուդդայի կրօնը: Ու իրաւի, երբ սպանացիք տոք գրին Ամերիկա, տեղական կառավարութիւնները չատ նման էին բուդդայական կառավարութեան նախնի ձևերին՝—ճարտարապետութիւնը, օրացոյցը, անգրիագործութիւնը, հարսանեաց ու թաղման հանդէսները, հոգևորականութեան կազմակերպութիւնն ու նրա տարազը. Մինոյն կերպով էլ ինկերն տատում էին պատերազմը, ինչպէս և Բուդդայականները:

Խմբագիր հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԱՊՍԻՒԼՆԵՐ ՄԱՏԻԿՈՅԻ
[Capsules au Matico]
ԴՐՒՄԻ ԵՒ ԸՆԿ. ԴՆԳՈՒՈՐՆԵՐԻ
Թոյլ է տրուած Ռուսիայում

Անյողդողդելի կործ է ծածուում հոնորկի բժշկութեան ժամանակ, երբէք չյուղնեցնելով ստամոքսը, ինչպէս այդ լինում է, երբ կործ է ածուում Կոպայի բալզամը հեղուկ ձևով:

Փարիզ, 8, Rue Vivienne և դեղատուր դեղատներում:

(М.) № 7728 23—21

! ՉԴՈՒՈՉԻՍՆԵՐ ԿԵՂԾՈՒՄՆԵՐԻՑ !
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ
ՈՍԿԵԲԵՐԱՑԱԿ ԾՈՒԹՐԻՆԻ
ՕՃԱՌ
ԴԵՂԱՏՈՒՐՆ
Գ. Փ. ԻՐԻԵՆՍԻ

Ոչնչացնում է մուներ, արևից այրուած քոր, գնդին բծերը, եղունգները, բշտիկներ և ապրում է աւելորդ քրտնելու դէմ Առաջարկում է որպէս արդուզարդի ա նուշահոտ բարձր որակութեան օճառ:

Մի կոտրի գինը 50 կ., 1/2 կոտրին 30 կ. Ձաճառում է բոլոր ամենալաւ դեղատներում և դեղատնային խանութներում.

Գլխաւոր պահեստը բոլոր Ռուսիայի համար Գ. Փ. Իւրգենսի մօտ, Մոսկուայում:
(М.) № 192764 24—22

ԲՐԱԿԱՐ ԵՒ ԸՆԿ.
ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է
Առաջի Հակաեղեամական էլէքտրիք
„ՍԱԼՈՆ“
(М.) 95174. Սրուակը 75 կոպ. 10—5

ОТКРЫТА ПОДПИСКА на 1902 ГОДЪ
на ежемѣсячный литературно-историческій журналъ
„Вѣстникъ Иностранной Литературы“

Вступая въ двѣнадцатый годъ своего изданія, «Вѣстникъ Иностранной литературы» по-прежнему будетъ неуклонно преслѣдовать поставленную при его основаніи главную задачу —давать общедоступное, разнообразное, литературно-художественное чтеніе, знакомя въ хорошихъ переводахъ съ лучшими какъ новѣйшими, такъ и классическими произведеніями иностранныхъ изящныхъ литературъ. Вмѣстѣ съ тѣмъ въ отдѣльныхъ статьяхъ и въ болѣе краткихъ очеркахъ и замѣткахъ, въ «Заграничной хроникѣ»,—«Вѣстникъ», внимательно слѣдя за иностранною жизнью во всѣхъ ея характерныхъ проявленіяхъ, будетъ сообщать обо всемъ новомъ, выдающемся, интересномъ въ заграничной общедоступной жизни, наукѣ, литературѣ и искусствѣ.

Постепенно улучшаясь и увеличиваясь въ объемѣ, все болѣе расширяя свои рамки, давая въ 1898 и 1899 годахъ читателямъ по 5000 страницъ убористаго шрифта, а въ 1900 и 1901 гг.—до 6000 страницъ, «Вѣстникъ» и въ наступающемъ двѣнадцатомъ году своего существованія будетъ попрежнему неуклонно преслѣдовать поставленныя при его основаніи задачи и безъ промедленія знакомить читателей со всѣми выдающимися новинками, принадлежащими перу талантливѣйшихъ представителей иностранныхъ литературъ.

За послѣдніе три года (1899—1901) въ «Вѣстникѣ» кромѣ цѣлаго ряда статей, очерковъ и стихотвореній, было помѣщено около ТРЕХСОТЪ романовъ, повѣстей, разсказовъ и драматическихъ произведеній.

Поставивъ себѣ, между прочимъ, задачей распространеніе среди читающей публики иллюстрированныхъ классическихъ произведеній знаменитыхъ писателей, «Вѣстникъ» и въ 1902 году не отступитъ отъ обычая предшествовавшихъ лѣтъ.

По примѣру 1899 и 1900 г., подписчики и въ будущемъ году получатъ

три иллюстрированныхъ приложенія,

изъ которыхъ одно будетъ разослано въ видѣ изящно изданнаго иллюстрированнаго тома, а два другихъ напечатаны въ «Вѣстникѣ» съ особою нумераціею страницъ. Отдѣльно разсылаемое приложеніе—новый полный переводъ обѣихъ частей безсмертной драматической поэмы геніальнаго нѣмецкаго поэта Гёте

„ФАУСТЪ“

со множествомъ иллюстрацій (копій съ гравюръ) Ліцень-Майера и другихъ извѣстныхъ художниковъ. Роскошное нѣмецкое изданіе, изъ котораго будутъ заимствованы иллюстраціи къ «ФАУСТУ», стоитъ болѣе 100 рублей, къ переводу Гётевской поэмы будутъ присоединены: портретъ творца «Фауста», очеркъ его жизни и литературной дѣятельности—легенда о шарлатанѣ-чернокнижникѣ XVI вѣка, получившая подъ перомъ геніальнаго писателя глубокій смыслъ и міровое значеніе, и характеристика всѣхъ существующихъ поэтическихъ и драматическихъ обработокъ сказанія о Фаустѣ (Христофора Марло, Лессинга-Николая Ленау, Пушкина и другихъ).

Съ январьской книжки 1902 года начнется въ „Вѣстникѣ“ печатаніе съ особой пагинаціей второго и третьяго иллюстрированныхъ приложеній.

ВТОРОЕ ИЛЛЮСТРИРОВАННОЕ ПРИЛОЖЕНІЕ

ПРИКЛЮЧЕНІЯ БАРОНА МЮНХГАУЗЕНА,

прославившагося краснобайствомъ и доходившаго въ своемъ лганьѣ до виртуозности, появится полностью въ русскомъ переводѣ впервые. Копіи съ превосходныхъ иллюстрацій Гюстава Дорэ украсятъ текстъ произведенія, пользующагося за границею огромной популярностью.

Третье иллюстрированное приложеніе

ЗНАМЕНИТЫЕ АКТЕРЫ И АКТРИСЫ

въ характеристикахъ, воспоминаніяхъ и анекдотахъ

познакомитъ читателей со множествомъ замѣчательныхъ сценическихъ дѣятелей какъ заграничныхъ, начиная съ XVII вѣка, такъ и русскихъ. Составленная на основаніи многочисленныхъ матеріаловъ и снабженная портретами, по возможности, всѣхъ театральныхъ знаменитостей, эта монографія явится первымъ въ своемъ родѣ опытомъ не только въ русской, но и въ иностранной литературѣ.

Подписная цѣна на 1902 г. остается прежняя:
безъ доставки и пересылки 4 руб. 50 коп. | съ доставкою и пересылкою 5 руб.

Желающіе получить отдѣльное приложеніе „Фаустъ“ въ изящномъ коленкоровомъ золотомъ тисненомъ переплетѣ приплачиваютъ 50 к.

Гг. служащіе въ казенныхъ и частныхъ учрежденіяхъ пользуются разсрочкою за поручительствомъ гг. казначеевъ и лицъ, завѣдующихъ подпискою.

Подписка принимается: въ С.-Петербургѣ—въ Конторѣ Редакціи, Гостинный дворъ, Зеркальныя линіи № 63, магазинъ Пантелѣева (прот. Пажескаго Корпуса), въ Москвѣ—въ Конторѣ Н. Н. Печковской, Петровскія линіи, а гг. иногородніе благоволятъ адресоваться въ редакцію. СПБ., Верейская ул., д. № 16, собств.т
(Ф.) 6—6 За редактора—издатель П. Ѳ. Пантелѣевъ.

Дозв цензурою Тифлисъ, 1901 декабръ 11-го дня Տպարան Ս. Խ. Գեւորգի Типографія А. И. Петрова, Голов. пр., № 12 Телефонъ № 387